

Minder prostaatbiopsten met SelectMDx

SelectMDx is een test die helpt bij het identificeren van patiënten met een hoog risico op een agressieve prostaatkanker. nog voordat er een ingrijpende prostaatbiopsie nodig is. Astrid Minne, umloog in Ziekenhuis St Jansdal in Haarlem, vertelt over haar ervaringen met de test.

Wat houdt de SelectMDx-test voor prostaatkanker in?

"Met deze test krijgen patiënten een laagdrempelige onderzoek om op basis van twee biomarkers in de urine de kans op een agressieve tumor in de prostaat vast te stellen. Voorafgaand aan de test zien we patiënten eerst voor een rectaal toucher, waarbij er aan de prostaat wordt gevoeld. Ook wordt er een echo gemaakt van de prostaat. Daarna is het van belang dat de eerste urine na het onderzoek wordt opgevangen, om te bepalen of daar afwijkende cellen in zitten die mogelijk wijzen op prostaatkanker."

Wat is de toegevoegde waarde van deze test voor de patiënt?

"De test is heel patiëntvriendelijk. Op dit moment is het zo geregeld dat mannen met een verhoogde PSA-waarde via de huisarts naar ons gestuurd worden voor het afnemen van prostaatbiopsten. wij gaan met patiënten in gesprek over hun verhaal te horen. Daarbij gaan we bijvoorbeeld na of ze last hebben, goed kunnen plannen of dat er een verwachting op ontstekingen bestaat. Vervolgens wordt

een onderzoek uitgevoerd, waarbij twaalf biopsten worden afgenomen uit de prostaat. Met een biopsienald wordt via de anus en de endeldarm prostaatweefsel afgenomen. Voor veel patiënten is dit een verheldend, soms pijnlijk, onderzoek. Ondanks het feit dat we het uitvoeren onder bescherming van antibiotica, is er een kans dat er een infectie ontstaat. Dat is vaak een heftige prostatitis, waarbij patiënten moeten worden opgenomen en moet antibiotica moeten worden behandeld. Is de SelectMDx-test negatief, dan is er geen biopsie nodig omdat met 98 procent zekerheid kan worden gezegd dat er geen kwaadaardige prostaatkanker aanwezig is."

Hoe willen jullie de test gaan inzetten?
"Wij willen de test in eerste instantie gaan afnemen bij mannen met een PSA-waarde die kleiner is dan tien. Zo kunnen we een grote schutting maken, waarbij thuisdileijk wordt bij welke mannen het risico groot is dat ze een agressieve prostaatkanker hebben. Zij krijgen een vervolgonderzoek dat bestaat uit een MRI-scan. Indien deze ook verdacht is, gaan we over tot het afnemen van biopsten. Als we geen afwijkingen hebben gevonden tijdens het rectaal toucher van de prostaat, er sprake is van een lage prostaatwaarde en de uitslag van de test geen reden geeft voor vorderking op een kwaadaardige prostaatkanker, willen we patiënten laagdrempelig terugsturen naar de huisarts. Daarbij adviseren we

de huisarts om na een half jaar opnieuw de PSA-waarde te controleren. Zo creëren we een vangnet voor het geval de PSA-waarde weer gaat stijgen. Zodra dat gebeurt, kunnen mensen weer door ons gezien worden."

Niet iedere patiënt komt dus in aanmerking voor de test? "Dat klopt. Als de PSA-waarde hoger is dan tien, staan we het urineonderzoek van de SelectMDx-test over. In die gevallen voeren we direct het vervolgonderzoek uit, omdat we sowieso met een MRI-scan en biopsten willen uitsluiten dat er sprake is van prostaatkanker."

Wat verwachten jullie van deze test?

"We verwachten in ieder geval een besparing van het aantal biopsten. Ik denk dat ongeveer de helft van de mannen die de test ondergaat een uitslag krijgt waarmee we met een gerust hart kunnen zeggen dat we het voorlopig aankijken. Deze mannen blijft dus een ingrijpende prostaatbiopsie bespaard. In dat geval kan de huisarts de PSA-waarde na een half jaar opnieuw controleren."

Meer informatie

St Jansdal Ziekenhuis
Loosduinen 463913
www.stjansdal.nl

Patiëntenplatform
www.prostateformarker.org

Astrid Minne